

Filozofia i teoria sztuki - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Filozofia i teoria sztuki
Kod przedmiotu	03.6-WA-MaID-FTSZ-W-S14_pNadGen4TZS7
Wydział	Wydział Artystyczny
Kierunek	Malarstwo
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	drugiego stopnia z tyt. magistra
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2020/2021

Informacje o przedmiocie	
Semestr	1
Liczba punktów ECTS do zdobycia	4
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr Artur Pastuszek

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	30	2	-	-	Egzamin

Cel przedmiotu

Wprowadzenie do tematyki filozoficznych uwarunkowań sporu o sztukę oraz o miejscu i roli sztuki w kulturze. Nabycie kompetencji w zakresie interpretacji dzieł sztuki tradycyjnej oraz współczesnej. Zapoznanie się z dziejami filozofii sztuki. Rozpoznawanie kontekstu filozoficznego, istotnych motywów i najważniejszych tematów estetyki zachodniej oraz pojęć estetycznych i artystycznych w ich historycznej perspektywie.

Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza z zakresu historii sztuki oraz historii filozofii.

Zakres tematyczny

- Filozofia sztuki a inne nauki o sztuce i ich kompetencje poznawcze.
- Spór o teorię sztuki.
- Kulturotwórczy sens sztuki.
- „Sztuka” – pojęcie otwarte, czy puste? Historyczna zmienność zakresu oraz próby klasyfikacji.
- Atrakcyjność problematyki sztuki i twórczości dla filozoficznej refleksji. Teoria wobec „nieuchwytności” przedmiotu oraz jego modyfikacji.
- Nowoczesne próby metodologicznego poszerzenia refleksji nad sztuką. Koncepcja psychoanalityczna. Sigmund Freud a Carl Gustav Jung. Współczesne rozstrzygnięcia.
- „Socjologiczna” propozycja Jose Ortegi y Gasset. Problem odbiorcy dzieła sztuki. Instytucjonalna teoria sztuki Georga Dickiego i Arthura C. Danto.
- Estetyka polska początku XX wieku i jej filozoficzne inspiracje. Formizm i katastrofizm, Teoria Czystej Formy Stanisława Ignacego Witkiewicza. Nienasycenie i przeżycie metafizyczne jako zasady teorii sztuki. Wielość rzeczywistości w sztuce wg Leona Chwistka. Fenomenologiczna propozycja Romana Ingardena. Problem interpretacji dzieła sztuki. Wartości artystyczne a wartości estetyczne. Schematyczność i wielowarstwowość dzieła sztuki. Ontologia dzieła sztuki.
- Współczesne dyskusje wokół statusu dzieła sztuki i autora. Problematyka historii, stylu, oryginalności, języka sztuki. Symbol, alegoria, metafora.
- Spór o pozaestetyczne wartości i kryteria wartościowania dzieł sztuki. Problem oryginalności i falsyfikatu, arcydzieła i kiczu. Śmierć autorstwa w ujęciu Rolanda Barthesa.
- Inspiracje postmodernistyczne w teorii sztuki. Próby przełamania kryzysu współczesnej estetyki.
- Nietzscheańskie podstawy współczesnej krytyki estetycznej. Modernizm jako zapowiedź ponowoczesnych problemów w ujęciu Zygmunta Baumana.
- Dekonstrukcja modernizmu – Jaques Derrida, Jonathan Culler, Paul de Man.
- Wzniosłość w koncepcji Jean-Francoisa Lyotarda. Ustanowienie nowego pola współdziałania filozofii i sztuki.
- Ponowoczesne konsekwencje mariażu filozofii i sztuki. Propozycja Wolfganga Welscha.

Metody kształcenia

Wykład (metoda audytorijna)

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbol efekty	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Posiada pogłębioną wiedzę na temat struktury dzieła plastycznego i utrwalonych w ramach określonych doktryn artystycznych wzorców jego formalnej budowy.	K_W03	- egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne - esej	Wykład
Posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące analizę innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobiera metody, narzędzia badawcze, potrafi opracować i zaprezentować wyniki, pozwalające na rozwiązywanie złożonych problemów w zakresie studiowanego kierunku studiów	K_U09	- egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne - esej	Wykład
Zna, rozumie i swobodnie używa pojęć stosowanych do opisu dzieła sztuki. Rozpoznaje jego kulturowy kontekst oraz formułowane idee.	K_W01	- egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne - esej	Wykład

Warunki zaliczenia

Egzamin ustny: znajomość treści wykładu, rozumienie problemu sztuki i jej kulturowych funkcji.

Literatura podstawowa

O. Marquard, *Aestetetica i anaestetica rozważania filozoficzne*, Warszawa 2007.

W. Welsch, *Estetyka poza estetyką. O nową postać estetyki*, Kraków 2005.

J. Margolis, *Czym, w gruncie rzeczy, jest dzieło sztuki?*, Kraków 2004.

J. Baudrillard, *Spisek sztuki. Iluzje i deziluzje estetyczne z dodatkiem wywiadów o „Spisku sztuki”*, Warszawa 2006.

J. Derrida, *Prawda w malarstwie*, Gdańsk 2003.

A. C. Danto, *Świat sztuki. Pisma z filozofii sztuki*, Kraków 2006.

Literatura uzupełniająca

F. W. J. Schelling, *Filozofia sztuki*, Warszawa 1983.

F. Nietzsche, *Narodziny tragedii czyli hellenizm i pesymizm*, Kraków 2005.

U. Eco, *Sztuka i piękno w średniowieczu*, Kraków 2006.

H. Read, *Sens sztuki*, Warszawa 1982.

W. Tatarkiewicz, *Dzieje sześciu pojęć : sztuka, piękno, forma, twórczość, odtwórczość, przeżycie estetyczne*, Warszawa 1982.

Postmodernizm: antologia przekładów, wyb. R. Nycz, Kraków 1998.

Myśliciele kronikarze i artyści o sztuce. Od starożytności do 1500 roku, wyb. i oprac. J. Białostocki, Gdańsk 2001.

Teoretycy, pisarze i artyści o sztuce 1500-1600 , wyb. i oprac. J. Białostocki, Warszawa 1985.

Teoretycy, artyści i krytycy o sztuce 1700-1870, wyb. E. Grabska i M. Poprzęcka, Warszawa 1974

Uwagi

dotatkowo obowiązywać będą 2 godziny konsultacji tygodniowo

Zmodyfikowane przez dr Artur Pastuszek (ostatnia modyfikacja: 04-05-2020 00:17)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ